

SAJÁTI-ES ISKOLAI SZEMLE

Felelős szerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton

Előfizetési ára: egész évre 100 Lei,
fél évre 50 Lei, egyes szám 4 Lei.

Szerkesztőség: Salonta (Nagyszalonta)
Református lelkeszi hivatal, a hová a
lap szellemi részére vonatkozó min-
den közlemény küldendő. Kiadóhiva-
tal: Oradea-Mare (Nagyvárad) Ferdinánd király-út (Rákóczi-út) 14. szám
Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések
díja, reklamációk Konrád Géza címére
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 14. küldendő

KÖRLEVÉL.

Szabolcska Mihály, a bánati egyházmegye országos nevű esperese, egyházkerületünknek és az egész magyarságnak kiváló oszlopa, Sulyok István kulturbizottsági elnöknek az esperesekhez küldött levele visszhangjaul és végrehajtása gyanánt a következő lelkes, erőteljes és megrázó hatású körlevelet intézte egyházmegyéje egyházainak vezetőihez. Igaz örömmel közöljük, hadd ismerjék meg egész kerületünkben s lelkesítsen, buzdítson és rázza fel a közöny mérges és gyilkos álmában elpusztulni akaró élőhalottakat!

Kedves lelkész, tanító és presbiter atyámfiai!

Nagyon szomorú, szinte kétségbeejtő levelet kaptam a napokban Sulyok István választott püspök a-fiától, az iskolai kulturadó-bizottság elnökétől. Olyan szomorú és kétségbeejtő levelet, amelyhez foghatót — úgy érzem — én még sohasem kaptam eddigi egész életemben. Pedig kaptam gyászjelentést eleget, — apámról, anyámról, volt tanárainról, legkedvesebb barátainról, akiket szívemből megsirattam, s akikért a gyászt — nem egyért — máig is lelkemben hordozom. Ebben a mostani levélben azonban egészen másról, sokkal többről van szó, mint egy ember haláláról. Itt az erdélyi, illetve az Erdélyhez, s ezzel Romániához csatolt **egész református magyarság** halálos nagy veszedelméről hozott hírt a posta.

Azt írja ugyanis fentemlített tiszteit barátom, hogy: „elérkezett volna annak az ideje, hogy a kulturadó a tanítókkal és tanárokkal szemben vállalt kötelezettségét teljesítse. A folyó tanévbeli hat hó telik el és idáig még egyetlen fillért sem utalhattunk ki az érdekelteknek, központi segély gyanánt. A milliónál több kulturadóból alig 37—38.000 lei folyt be e napig, amely lehetetlenné teszi, hogy a kielégítés csak egy negyedévről is megtörténjék, mert erre legalább mintegy 200.000 leire volna szükség. Az pedig képtelenség, hogy az egyik tanítónak adjunk, a másikat mellőzzük, holott, ha nem is egyformán, de a nyomoruság mindegyik segélyezendő tanár és tanító házából kiáltoz felénk“.

Továbbá, hogy: „a kétszáz egyházközsegből alig 30 mutatott idáig némi készséget kötelezettsége teljesítésére, míg a legtöbb fölmentésért zörget, leszállításokat kíván, vagy éppen egyenesen megtagadja a fizetést“.

Ez a hiradás az, ami olyan kétségbeejtő módon elszomorított és keserget engemet. Lássuk csak, miről is van szó ebben a hiradásban? Alig van köztetek, aki ne tudná, de ismétljük el még egyszer:

Mióta háborus összeomlásunk és az ezt követő szörnyűségek — bizonyára Isten akarata szerint, — Romániához csatoltak bennünket, nagy veszélybe jutottak összes felekezeti iskoláink. **Nem tudnak hozzájutni törvényben gyökerező állami segítségünkhöz.**

Ilyen körülmények között kellett tavalyi egyházkerületi közgyűlésünknek döntenie afölött, hogy bezárjunk-e minden hitvallásos magyar iskoláinkat, vagy próbáljunk, a segélyek megnyeréséig legalább, **megállni a magunk lábán**, a saját erőnkben? Tudtuk, éreztük jól, hogy az előbbi az itteni magyarság halálát, nyelvünknek, kulturánknak, fajunknak, gyermekeink jövődjének a feladását jelentené. Emaz az életet, a jövődjét, de egyszersmind nagy terhet, nagy anyagi áldozatot is minden egyes magyar ember részéről!

— Mindnyájan úgy éreztük ott, hogy a magyarságnak élnie kell, mint **magyarságnak** tovább és egy szívvel-lélekkel a **teherviselést választottuk, nem az iskoláinkról való lemondást.** És számadást csináltunk, — egyelőre egy iskolai esztendőre. Kiszámítottuk, hogy ebben a mi egyházkerületünkben vagyunk **240 ezren.** Összes magyar felekezeti iskoláinkra kell ennyi és ennyi (mintegy öt millió lei). Esik tehát **átlag minden lélek után legalább 20 lei teher** — minden más adóterhünk mellett, — ebből az új kulturadónak nevezett iskolafenntartó adóból.

Tudtuk, éreztük, hogy óriási nagy teher ez a mi szegény, elárvult és mindenfelől sanyargatott népünk számára, az őket amúgy is koldussá tevő u. n. „földreformálás” idején.

De azt is éreztük és tudtuk, hogy **ha élni akarunk, ha magyarok akarunk maradni:** iskoláinkat nem zárhatjuk be, s gyermekeinknek magyar nyelven való tanításáról nem mondhatunk le! Így gondolkoztunk akkor ott, mi magyar papok és velünk a magyarság vezető, világi emberei is, mindnyájan kivétel nélkül.

És azóta mi történt? Mi az, amit ama főttebb idézett szomorú hivatalos hiradás jelent? Nem kevesebb, minthogy népünk, a magyarság, **nem úgy gondolkozik és nem úgy érez, mint mi,** s fejenkénti évi 20 lei teher miatt leveszi kezét, gondját a magyar felekezeti iskolákról. **Inkább odaadja gyermekei magyarságát, jövőjét; inkább a bizonyos halált, a széttűlést választja,** de nem fizet. Tanítóink, tanáraink ellátásáról, iskoláink fenttartásáról gondoskodni nem hajlandó. Ezt jelenti a 20 leies kulturadó megtagadása.

[Pedig mi ez a 20 lei (mondjuk családonként 100 lei), manapság? A mai pénzértékű viszonyok között? Egy véka árpa vagy krumpoli ára. Egy-két sajtár tej, vagy egy napszám ára. Csak egy esti mulatságomról kell lemondanom: s megmentettem összes magyar iskoláinkat stb. Folytathatnám még ezer példával, de minek? !]

— Reményeimben, jóhiszeműségemben engem nagyon váratlanul ért ez a rettentő, ez a halálos hiradás. Azóta eltelt pár keserves napom és átvirrasztott álmatlan éjszakám a tanuim, hogy milyen váratlanul!

Mikor az idegen (szerb) megszállás idején futottak innen a magyar emberek, közöttük — fájdalom — papok is, s odaát elég biztos és elég fehér kenyeret szereztek és kínáltak nekem is: még az árnyékát is elzavartam magamtól ennek a gondolatnak. **Árulásnak,** hűtlenségnek, sőt mint pap egyenesen **gyalázatnak** tartottam volna magamra nézve cserben hagyni bajbajutott, elárvult gyülekezetemet, népemet!...

S most alig egy pár esztendő után csalódottan, megtört szívvel azt kell-e megérnem, hogy ime, akit én nem akartam, nem tudtam elhagyni: **az én népem hagy cserben engemet?**

Már-már közel állottam hozzá, hogy elfásultan, kétségbeesve begöngyöljem végső reményem lobogóját s lemondva visszavonuljak minden közeleti szerepléstől. Az a nép, amely ennyire becsüli nyelvét, **kulturáját, önmagát és gyermekei jövőjét: úgy is megérett már a halálra és nem is érdemel egyebet a halálnál!**

— „Miatyánk, ne vigy minket a kísértetbe!” Mégsem lehet az, hogy mindez merő rémlátás ne legyen! Lehetetlen, hogy öntudatosan cselekedné mindezt az a nép, mely ezer év óta megbirkózott már ezen a földön nagyobb viharokkal is, mint ez a mostani! És kapva-kapok a gondolaton, hogy **nem mi vagyunk-e** inkább a hibások, mi papok, tanítók és minden rendű és rangú vezető emberek? Mi, akik **erről a dologról nem világosítottuk fel kellőképp a népet.** Nem magyaráztuk meg neki **elégé, hogy ránézve mennyire élet-halál-kérdés most ez az erőfeszítés, ez az áldozat-hozatal!!**

— Testvéreim! Lelkész. tanító és presbiter atyámfiai!

Talán még nem késő! **Tegyünk még egy utolsó, de elszántan komoly kísérletet erre a felvilágosításra!** Ez a kérés egyetlen tárgya mai körlevelemnek. S ez a kérés egyszerűsmind parancs is. Kérlelhetetlen, szigorú parancsa népünk és nemzetünk Gényuszának!

Aki pedig ezt meg nem értené:

„Annak porára száll majd minden átok,

Melyet sirunkra virágok helyett

Ültetni fognak maradékaink,

Kiket örökre megnyomoritánk!” (Petőfi.)

Sürgős jelentést kérek e tárgyban minden lelkesztársamtól.

Temesvárt, 1924 március 3-án.

Szabolcska Mihály,

dánái esperes.

Szabolcska Mihály

dánái esperes

A konfirmációi előkészítés

Dr Bodnár Gábornak e tárgyról írott cikkét örömmel adtam közre lapunk legutóbbi számában, mivel egyik legaktualisabb és leg-sürgősebben megoldandó problémára hívta fel a közfigyelmet és szolgáltatott gondolatokat. Ki kell azonban jelentenem, hogy több tekintetben nem lehetek vele egy véleményen. Nem érthetek vele egyet a konfirmációi előkészítés és általában a vallástanítás mai végzésének és mikéntjének tulságos pesszimiztikus megítélésében. Szerintem egyáltalán nem beszélhetünk a vallástanításnak „könnyű” kezeléséről. Meggyőződésem és tapasztalatom, hogy a vallástanításra legtöbb gondot és energiát fordítanak nemcsak lelkészársainak, hanem felekezeti iskoláink tanítói is és az ellenőrzés ezen a ponton a legerősebb is. Az általa említett kirívó példa csak a kényszerhelyzetnek feltűnően ritka következménye. Még kevésbé lehet a könnyű kezelés vádjával illetni a konfirmációi előkészítést vagy annak végzőit, mert nincs egyetlen egy lelkész sem, sőt egyetlen gyülekezet sem, mely ennek végtelen fontosságát ne érezné és az ebből folyó köteleességeket a meglevő rendszerrel legjobbigyekezettel ne teljesítené. A felsorolt eltérések kétségtelenül megvannak ugyan, úgy az előkészítő személyére, mint az előkészítés idejére nézve, sőt az utóbbi még nagyobb változatosságot is mutat fel, mert vannak gyülekezetek, amelyekben nem 6 hétig, vagy 5 hónapig, hanem egész éven át készülnek a növendékek a konfirmációhoz. A tiszántúli egyházkerület által kiadott tanterv a VI. osztály egész évi anyagául szabja meg a konfirmáció előkészítést Szappanos-féle kézikönyv alapján, melyet ott, ahol a VI. osztályos növendékek száma csekély, úgy hajtanak végre, hogy a 12 évet betöltött, tehát az elemi iskolát elhagyó tanulók készülnek a konfirmációra, míg a többiek tanulják az egyháztörténelmet az V–VI. osztályban tekintet nélkül arra, hogy melyik osztályba tartoznak. Nem lehetek mindenben egy véleményen az előkészítés céljára és a tanítás anyagára nézve sem, amint majd később rátérek.

Egyet azonban egészen elfogadok, amire a cikk lényege felhívja figyelmünket, hogy a konfirmációi előkészítés jelen módja, állapota, ha nem is oly sötét, de nem a legideálisabb és hiányai sőt hibái is vannak. Kétségtelen, hogy ez a munka, mint általában az egész vallástanítás, reformra és egységesítésre szorul.

A konfirmációi előkészítés célja szerin-

tem vallásos egyének és lelkes egyháztagok nevelése. Ha ebből és közelebbről a nevelés szempontjából nézzük az előkészítés mai munkáját, be kell vallanunk, hogy feltétlen szükség van reformra. A konfirmációi előkészítés, mint általában egész vallásos oktatásunk ma tulajdonképpen csak tanítás, mely nélkülözi a nevelés jelleget, de még inkább a nevelés erejét. A vallásos oktatásban többnyire csak ismereteket közlünk, legjobb esetben bibliai történetek tanúságait tanítjuk meg, de ez a munkánk nagyon kis mértékben szolgál hitébresztésre, vagy hiterősítésre. A konfirmáció pedig már a nevével fogva is hiterősítés kell, hogy legyen, amit semmi esetre sem lehet csak a szertartás végrehajtása által elérni, hanem az egész előkészítés szükséges hozzá. Ha az eddigi vallásos oktatás igazi nevelő hatású volna, akkor talán elég lenne összefoglalni a hit igazságait, rendszerét, hozzá adva az istentiszteleti szertartásokat és az egyházszerkezetet, de a jelen viszonyok között ez nem elég. Hogy e nevelői elem ma nincs meg, annak legfőbb oka, hogy hiányzik Krisztus személyének kidomborítása, Krisztus nevelő, átalakító élő erejének a gyermeki szívekbe való eljuttatása. A konfirmált gyermekek aztán elvégzik az iskolát, belépnek a felnőttek közé, anélkül, hogy Jézus élete és küldetése egy kerek egészben összefoglalva egyetlen egyszer is előttük állott volna, vagy igazában megérezték volna, hogy ki nekik Krisztus. Csak töredékeket kaptak belőle, csak széthulló mozaikot, de az ő egységes életét sehol sem látták meg, amint nem látták meg az ő munkájában az Atyának a szeretetét és kegyelmét. Ha vallásos egyéneket akarunk nevelni, akiknek vallásossága nemcsak a vallás igazságainak, vagy történeti részeinek ismerete, tudása, hanem ezek olyan hívése, mely életben nyilvánul meg, akkor ezt igazán csak Krisztus megismertetésével és megszerzetésével érhetjük el.

Debreczeni István.

[Folytatjuk.]

ORGONAKARÉNEKES

(sorközzjátékokkal) a magyar reformátusok új énekes könyvéhez, orgonista-kántorok számára, templomi használatra.

165 egyházi ének. Orgonára és vegyes énekkarra kidolgozta: SZÜGYI JÓZSEF orgonista-kántor, az énekeskönyvet szerkesztő Bizottság egyik tagja.

Kapható 140 Lei néánvét mellett
kizárólag:

Béres Károly könyvkereskedésében

Oradea-Mare—Nagyvárad, Fő-utca 14. szám.

Halottaink

Varga Károly halmi lelképásztor feb. 19-én 61 éves korában elhunyt. 34 évig volt a halmi egyház pásztor, mely idő alatt tevékeny részt vett az egész város életében. Az utóbbi években igen sok megpróbáltatást kellett elhordoznia. Egyik fia: Árpád a háboruban elvesztette felllábát, másik: Balambér a harctéren gyógyíthatatlan betegséget kapott. Többi gyermekei közül is nem egy huzamosabban és ő maga is régóta állandóan betegeskedett. A családjában évek óta szinte örökös betegség egész jövedelmét felemésztette s hozzá még fizetését esztendőnkön át nem kapta meg teljesen, azonkívül anyagi károk is érték. Mindezek miatt nagy családjával: 8 gyermekével a legnagyobb nélkülözések közt, sőt nyomorúságban élt. De szegénységét, szenvedéseit Isten előtt való keresztyéni megalázkodással és türelemmel viselte.

Ezután még nehezebb idők következnek az árván maradt családra. Gyermekeinek egyrésze még neveletlen; a legkisebb 6 éves. E lelkész-család szomorú sorsa is kell, hogy mindnyájunkat siettesen a nyugdíjintézet mielőbbi végleges megszervezésére.

Az elhunyt pásztor temetése február 20-án volt az egész város és környék nagy őszinte részvétele mellett. A templomi szertartást Bodnár Béla támasváraljai lelkész végezte, ki közvetlen, szép, megható beszéddel méliatta a megboldogult érdemeit és vigasztalta a kesergő szíveket; a sírnál pedig Tóth Gábor kisbányai lelkész mondott szívből fakadó búcsút a jó atyának, a hű pásztornak és a nemes barátának. Mi szomorú megihletődéssel tekintünk a támasz nélkül maradt családra s a jó Isten áldó vigasztalását és megsegítő kegyelmét esdjük reája. A küzdelmekben összeroskadt porsátornak legyen áldott a siri nyugalom! a dicsőült lélek nyerje el igaz jutalmát az Ő Urától, a pásztorok Pásztorától! . . .

Özo. Fazekas Imréné Szokolay Ilona, volt érkeserői lelkészné, az érmelléki egyházmegye egykori főjegyzőjének és tanácsbírájának özvegye, néha Szokolay István siteri lelkész és Csécsi Nagy Juliánna leánya, néhai Sass Károly albisi lelkész nevelt leánya s néhai tudós Csécsi Nagy József érkeserői lelkész unokája, élete 64 évében, a debreceni egyetem belgyógyászati klinikáján, 1924 február 12-én, hosszas szenvedés után csendesesen elhunyt. Egyetlen fia, betegségében támaszául szolgált mostoha testvére Sass Béla egyetemi tanár, rokonai, ismerősei s a Debrecenben élő özvegy lelkésznék megható részvétele mellett február 15-én délután hantolták el a Péterfiai temetőben. Az élete végén határtalan nyomorúsággal küzdött a derék urnő és fáradhatatlan, feddhetetlen, szeretetteljes és hitbuzgó lelkészné koporsója fölött, a kór-

ház halottas szobájában, majd a nyílt sir mellett Kocsis János hitoktató-lelkész tartott szívből fakadt, fenkölt szellemű oratiót és bensőséges imákat, híven ecsetelve elhagyatott szegény özvegy lelkésznéinknek szomorú, megrendítő helyzetét, amely orvoslásért kiált az örök irgalomhoz.

Darabos Sándor ny. ref. lelkész, egyházm. tanácsbíró febr. 4-én 78 éves korában rövid szenvedés után Szentesen elhunyt. — Legyen áldott emlékezete.

Irodalom

Makkai Sándor: Élet Fejedelme.

Elbeszélések. Az „Ut” kiadása, 1924. 129 lap.

Makkai Sándor, az erdélyi egyházkerület főjegyzője, a tudós theologiai tanár, egy értékes elbeszélés-kötettel lepte meg a magyar olvasó közönséget. Meglepetés a könyv a komoly tudományok művelőjétől, a gondolatok emberétől, a psychologustól. Meglepetés, hogy aki egy-egy predikációjában a gondolatoknak sokszor súlyos sorát vonultatja fel, milyen könnyedséggel és lebilincselő érdekességgel tud elbeszéléseket írni — a legnehezebb témákról. Mert a kötet 7 darabjának tárgya nem a legkönnyebbek közül való. A pogány népek sejtése, vágya az igaz Isten, a tökéletes szeretet után (Amytis, Álmodó) a Krisztus előtti közvetlen világ, a Messiást váró és tőle remegő óhajtozása, (A kiáltó szó) a Krisztus korabeli alakok. események (A bíró, Golgotha, Harmadnapon) és a Krisztus hatása feltámadása után jut kifejezésre, igazi művészettel bennük. Kettő: A kiáltó szó és A bíró szinte tulmenő az elbeszélés formáján és keretein. Mindegyiket nagy kor és lelkiismeret alapján építi fel és drámai erővel írta meg s az egész kötet igazi irodalmi értéket jelent. Ára 45 lei.

Konfirmációi emlékkönyvet

írtak: Dr Kecskeméthy István, theologiai professzor Vásárhelyi János, kolozsvári ref. esperes és dr K.

Tompa Arthur, az E. M. E. Sz. titkára.

Régen érzett hiányt van hivatva pótolni a drága de alig valamit érő emléklapok helyett az értékes és maradandó emlékül szolgáló 24 oldalas, képes borítékú füzet, amelynek címlapján van a helye a konfirmált nevének és a lelkész aláírásának. A szövegrész a következőket tartalmazza: Utravaló Jóltevői az emberiségnek (vers). Az apostoli hitforma, 13 hitágazat, 10 parancsot, szeretetparancsok és a Miatyánk, rövid magyarázatokkal. A szeretet három parancsa. Az igazi életfeladat. Vers a bibliáról és „Mit jelent nekünk az egyház?” című fejtegetések.

Az emlékkönyvet Béres Károly nagyváradi könyvnyomdája készíti, az Őt jellemző buzgó gondossággal. A darabonkénti 12 Lei árból a lelkész uraknak, egy-

szere nagyobb mennyiség rendelése esetén 10 % engedményt nyújt és a Ref. Lelkész Egyesületnek javára még külön 10 %-ot ad a kiadó Evangélium; Missió. Cluj—Kolozsvar, Str. Babes—Trefort-u. 13. sz. vagy Béres Károly könyvkereskedése, Oradea-Mare—Nagyvárad, Fő-ut 14. sz., hova a megrendelések mielőbb kéretnek.

Irodalmi jelentés.

Szombati-Szabó István, lugosi lelkészársunk a következő előfizetési felhívást bocsátotta ki.

Indíttatást és bátorítást nyerve attól a rokonszenves fogadtatástól, amelyben Erdély irodalom-szerető magyar kulturközönsége „Életem” című, öt hónap alatt második kiadást ért verskötetemet részesítette, az ezévi husvétii könyvpiacra új verskötettemmel szándékozom az erdélyi magyar közönség előtt megjelenni. E verskötet „Lavinák énekelnek” címmel az utóbbi verskötetem megjelenése óta a „Pásztortűz”, „Genius”, „Vasárnapi Ujság”, „Hirnök”, „Ellenzék”, „Keleti Ujság” stb. lapok hasábjain megjelent verseimet fogja tartalmazni. — Az adott körülmények között magyar könyv megjelenése itt csak előfizetők toborzása által lévén biztosítható, új verskötetemre előfizetést hirdetek és gyűjtőleveket bocsátok forgalomba. — A verskötet, melynek ára 30 Lei (20 dinár, 10 cseh korona), kizárólag előfizetés útján szerezhető meg s könyvkereskedésbe nem kerül. — Az előfizetési pénzek, valamint a gyűjtőlevelek (lehetőleg zárt borítékban) alatt feltüntetett címekre küldendő legkésőbb folyó évi április hó 10-ig, de átutalhatók szerző nevére jelzetten a „Lugosi Kereskedelmi Bank” címére is. — Előfizető-gyűjtők részére minden 8 példány után egy autogrammal ellátott tiszteletpéldányt küldök. — Az előfizetési díjak előzetes beküldése esetén a könyvet bérmentesen, ajánlva küldöm a megrendelőknak; az utánvételes megrendelések a portókötséggel is megterhelhetnek. Korlátolt mennyiségben kapható és megrendelhető még a múlt évben megjelent „Életem” c. verskötetem 2-ik kiadása (25 Lei) és a „Régi japán költők” c. műfordítási antológiám (15 Lei) ugyancsak a fenti módzatok szerint. — Lugoj—Lugoj, 1924 február hó. Spl. C. Brediceanu 3. (Andrássy-sétány). Kiváló tisztelettel: Szombati-Szabó István. — E kiváló és eredeti tehetségű költő-lelkészárs új kötetére külön is felhívjuk a kollégák és minden irodalombarát figyelmét, Ő elsősorban a miénk nekünk kell tehát Őt írói munkájában legelőbb támogatnunk!

Dr. Ravasz Lászlónak kb. 20 ívre terjedő, eddig még könyvalakban meg nem jelent beszédek, cikkeket, előadásokat tartalmazó „Az emberélet útjának felén” cím alatt sajtó alá rendezett könyve április havában fog megjelenni „Az Ut” kiadásában. Előjegyzési határidő folyó év március hó 31. Előjegyzési ára portó-

mentesen való megküldése mellett 110 Lei, 55 dinár, 22 csehkor. Ha könyvkereskedésbe kerül sokkalta drágább lesz az előjegyzési áránál.

Egyházi hírek

Legáció. A nagyváradi középiskolák (gymn. lyc. képző) református tanulói közül többen voltak karácsony ünnepén legációban. A nemes példán felbuzdulva legátusaink közül többen határozták el, hogy a lelkész pályára lépnek, ifjaink közül pedig még többen készülnek a husvétii legációba. Tiszteletteljesen és bizalommal kérem lelkész. testvéreimet, a nemes presbyteriumokat, kegyeskedjenek lehetővé tenni ifjaink részére ezen üdvös missiót. Tájékoztatás végett szíves értesítésüket kérem az Egyker. Főjegyzői hivatalhoz Nagyvárad, hogy mily számban készíthessem elő ifjainkat. Varga Gedeon, vall. tan. lelkész.

Egy református iskola bezárása. A crasau (szamoskrassói) református elemi iskolát Longinescu közoktatásügyi vezérfelügyelő bezáratta azzal az indoklással, hogy az egyházi előjáróság nem tett eleget a miniszteri rendeleteknek.

Közelítésre méltó példáját szolgáltatotta a sigetuli-marmatjei (mármaroszigeti) református presbyterium nemes intelligenciájának, amikor a nem régi-ben elhunyt Szöllőssy Antal főgondnok hagyománya felett úgy rendelkezett, hogy a hagyomány jóvédelme első sorban a jelenlegi lelkészt s halála után özvegyét vagy árváit, azután pedig a mindenkor szigeti lelkészt, özvegyét s árváit illetik. E rendelkezésével a presbyterium nemcsak a hagyományozó végakarátát teljesítette, de jogszabályt alkotott az egész egyetemes ref. egyházban arra, hogy a hűségesen szolgáló lelkészt s még inkább annak a családját, hogyha rászorul, egy egész élet munkájának jutalmául ne hagyjon egy egyház sem gyámol, segítség és támasz nélkül, mert a nyomorgó lelkészözvegyek és árvák nem szolgálnak a református egyház dicsőségére.

Hivatalos rész.

243—1924. szám.

Nagyitiszteletű Lelkész Uraknak!

Tudomásul vétel s alkalmazkodás végett közlöm a vallás- és művészetügyi miniszter ur 8682—1924. sz. következő leiratát.

„Esperes Ur, tudomásomra hozott, hogy a kiskoru bűnösök ügyében hivatott bíróságok 1923. évi működése a lelkészek részéről a nagy érdekeknek megfelelő módon támogatva nem volt, amelynek teljesítése céljából alkották a törvényhozók az 1912. évi VII. t. c. — Azon lelkészek, kiknek az iratok elküldettek azért, hogy azokat a kiskoru multjára vonatkozó adatokkal töltsék ki, visszaküldték a bíróságokhoz kitöltetlenül, vagy igen kevés adattal kitöltve, ilyen módon megnehezítve a bíróságok működését. Közölvén a fentieket, van szerencsém felkérni, miszerint szíveskedjék a hatósága alá tartozó lelkészek figyelmét ezen ügyre felhívni s utasítani, hogy minden lehető támogatást adjanak meg azon bíróságoknak, melyek

hivatva vannak itélkezni a kiskorúak ügyében. —
A miniszter helyet V. G. Ispir. Vezérig. h. dr
Gh. Comsa."

Atyafiságos szeretettel
Nagyvárad, 1924 március 8.

Csernák Béla,
egyházkerületi főjegyző.

Pályázat

a belényesujlaki ref. egyház kántortanítói állásra.

Egy évi fizetése: készpénz 1000 Lei, 13 köből buza, 13 köből tengeri, 8 méter fa, 6 vékás szántó-föld haszonélvezete, tisztességes lakás, a kertnek fele, temetési stóla. Kötelességei: a III—VI. osztályu vegyes iskola tanterv szerinti tanítása, kántori teendők végzése, kánonikus órákon és lelkészakadályozta esetén az istentiszteletek végzése. A felszerelt kérvények a lapbani megjelenésétől számítandó 10 nap alatt a ref. lelkézi hivatalhoz küldendők. Uilea de Beius, Jud. Bihor. Belényesujlak, Biharmegye.

Presbytérium.

Pályázat.

Az erdőgyaraki ref. egyház e lap február 9-iki számában megjelent pályázatát a II. tanítói állásra megújítja.

Kérvények március 30-ig a Iszkézi hivatalhoz küldendők. Ghiaerac (Erdőgyarak) Biharmegye.
1924 február 21-én.

Presbyterium.

Pályázati hirdetés.

A micskei ref. egyház pályázatot hirdet egyik tanítói állására. Javadalom: 1. Lakás kerttel, megfelelő melléképületekkel. 2. Pénz: 9700 Lei, lehetőleg havi részletekben. 3. 6 kat. hold 66 öl szántóföld. 4. Négy jog erdőilletőség a községi erdőből, mely most az elmaradt részletekkel is szaporodni fog. 5. Négy nagyobb és négy kisebb jószágra legeltetési jog a községi legelőn. Pályázhatnak oklevéllel bíró férfiak és nők. Ha férfi nyeri el, akkor a mostani kántorral meg kell osztani a kántori teendőket, amiért az agrárreform által adott 6 kat. hold jó minőségű szántóföld és kaszáló is ötöt illeti. Személyes megjelenés kívánatos, a költség azonban csak a megválasztottnak térítetik meg. Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számítva 15 nap. A pályázatok a micskei (Micsa) ref. lelkézi hivatalhoz küldendők.

Presbytérium.

Egy kisebbszerű harmóniumot keresek meg-megvételre. — Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Orgonahomlokzatsipok

a rekvirált sipok helyébe elsőrendű kivitelben készülnek

Wegenstein L. Fiai orgona- és harmonium gyárában, **Timisoara.**

Kifűző hangú harmoniumok és pedálos harmoniumok állandóan rakliron. Orgonajavítások, tisztítások és hangolások pontosan eszközöltenek. Költségvetéssel és harmonium-árjeggyel díjtalanul szolgálunk. 3—26

BÉRES KÁROLY

KÖNYVNYOMDÁJA, KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZER KERESKEDÉSE

a Királyhágómelléki Református Egyházkerület
vallástani kézikönyveinek kiadója és főbizományosa

ORADEA-MARE - NAGYVÁRAD, FŐ-UTCA 14. SZ.

A református elemi népiskolákban használandó összes vallástani kézikönyvek, magyar- és románnyelvű tankönyvek [nyelvtan, földrajz, történelem, alkotmánytan], térképek, füzetek, írószerek és iskolai nyomtatványok legolcsóbb beszerzési forrása. Figyelmes kiszolgálás. Az Egyházaknak és Iskoláknak árendedményt nyújtok.